SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Muistio

22.11.2022

EU/108/2022
EU/108/2022-STM-24

EU; Asia: U 81/2022: Sosiaali- ja terveysministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto koskien valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä koskevaksi lainsäädäntöpaketiksi (SMEI-paketti)

Euroopan komissio on valmistelemassa aloitetta sisämarkkinoiden hätäapuvälineeksi (*Single Market Emergency Instrument*, SMEI). COVID-19-pandemia ja Ukrainan kriisi ovat paljastaneet sisämarkkinoiden rakenteellisia ongelmia kriisitilanteissa. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa sisämarkkinoiden kriisinsietokykyä, varmistaa sisämarkkinoiden toiminta kriisitilanteissa ja varautua erityyppisiin kriiseihin sekä kysynnän ja tarjonnan häiriöihin. Lisäksi tavoitteena on tunnistaa julkisen politiikan toimenpiteitä, joilla voidaan tukea teollisuuden pyrkimyksiä vähentää riippuvuuksia sekä kehittää strategista kapasiteettia esimerkiksi monipuolistamalla kysyntää ja tarjontaa. Sosiaali- ja terveysministeriö on osallistunut työ- ja elinkeinoministeriön johdolla valmistellun valtioneuvoston kirjelmän laadintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriölle on ollut tärkeää varmistaa jäsenmaiden kansallinen päätäntävalta ja vastuu omasta varautuneisuudestaan, jota EU:n tason varautumismekanismit tukisivat. Erityisenä huolen aiheena on nähty lääketieteellisten vastatoimien osalta kansallisen varastoinnin ja sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan välinen mahdollinen ristiriitatilanne, jonka vuoksi komissio saattaisi nähdä aiheelliseksi rajoittaa kansallisen varautumisen mahdollisuuksia. Sittemmin on kuitenkin selvinnyt, ettei esitys tulisi rajoittamaan rahoituspalveluita, elintarviketurvallisuuteen liittyviä tuotteita, lääkkeellisiä tuotteita, lääkinnällisiä laitteita tai muita lääketieteellisiä vastatoimia, joilla on jo omat kriisiajan kehyksensä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pitänyt tärkeänä sitä, että jäsenmailla olisi suora ja aktiivinen rooli kriisin määritelmän muodostamisprosessissa ja hätäapuvälineen käyttöönottoon johtavien kynnysehtojen määrittelyssä. Sosiaali- ja terveysministeriö on myös painottanut välineen osalta päällekkäisen työn välttämistä olemassa olevien kriisivalmiutta koskevien rakenteiden kanssa.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo.stm@gov.fi stm.fi

Johtava asiantuntija Merja Mustonen

Jakelu Eduskunnan talousvaliokunta